

KERESZTESI Hírek

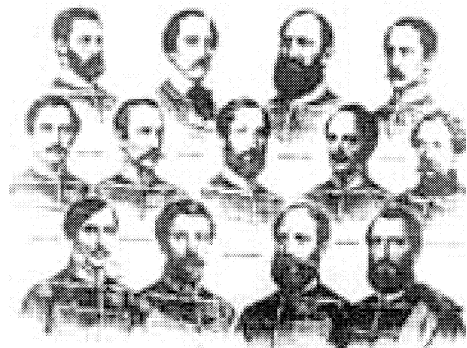
BIHARKERESZTES VÁROS ÖNKORMÁNYZATI – KÖZÉLETI LAPJA

OKTÓBERI FEJHAJTÁS

Október hatodikára, az aradi vértanúk napjára emlékezünk. A Habsburg-hatalom a magyar szabadságharc eltiprására katonai segítséget kért és kapott az orosz cártól. Görgey Artúr 1849. augusztus 13-án, Világostól északra, a szöllősi malom közelében letette a fegyvert Rüdiger tábornok előtt. A többi honvédezernek Haynau, a császári hadak főparancsnoka, Magyarország teljhatalmú ura nem kegyelmezett.

Szabadságharcunk hős tábornokait az aradi vár sötét kazamatáiba zárták. A tábornokok bátran viselkedtek. Utolsó éjszakájukon nem feküdt le egyikük sem. Felöltözve, készen várták a halált. 1849. október 6-án, a szomorú, felhős reggelen végeztette ki Haynau osztrák vezér Pesten Batthyány Lajost, a magyar kormány miniszterelnökét, s Aradon a 13 magyar tábornokot.

„Ti őseink, ti régiek
kik ránk hagytátok a hitet,
ti vértanú vitézek,
ma vérszomjas hóhérharag
mártírjaként idéz Arad,
tizenhárom kivégzett.
Támadjatok fel, jöjjetek
S lássátok, íme győztetek,
És ünnepre idézlek.”

Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő,
Knézich Károly, Lázár Vilmos, Láhner György, gróf Leiningen -
Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő,
Schweidel József, Török Ignác, gróf Vécsey Károly

A nemzeti haladás és a szabadság legodaadóbb hívei voltak. A magyarokban mindig élt az emlékezés. A magyarságot ért gyötrelmek szentekké avatták az Aradon kivégzett főtiszteket. Jelképpé váltak. Hiszen ők fizettek mindenért és mindenki helyett. Halálukkal nyújtottak vigaszt a megrendült nemzetnek: a szép halál és a közös gyász vigaszát, ami lehetett – lett – az önbecsülés, az élet záloga is.

„Szabadságharcunk letűnt napvilága,
Te vakító nap a század delén,
Nem pazaroltad sugarad hiába,
Bár vak sötétbe halt az égi fény.
Eszméiden nem győzött az enyészet,
Örökbe hagytad halhatatlan részed,
Fényeddel fényt hint késő századokra
A tizenhárom vértanú alakja.

S ők élni fognak, élni mindörökkön,
Szent lesz, örökké szent sírgödör,
Amíg az eszmény ki nem hal e földön,
Míg magyar szellem még magasba tör,
Az ígét, melyért éltet áldozának,
Szívébe írták az egész hazának,
Utódtól fogja hű utód tanulni:
Hogyan kell élni, s hogy lehet meghalni.”

Palágyi Lajos: Az aradi vértanúk